

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

Αθήνα 14 Νοεμβρίου 2011

Αριθ. Πρωτ. 4370

Αριθ. Γνωμ. 14

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΤΗΛ. 2106411526
ΦΑΞ 2106411523

Προς

Την Διευθύντρια του Καταστήματος Κράτησης

Κορίνθου

κ. Μαρία Ζαφειράκη

Θέμα: 1) Δυνατότητα αναπλήρωσης του Διευθυντή της Φυλακής από υπάλληλο μη αναπληρωτή του ή Τμηματάρχη. 2) Χρόνος κρατήσεως-ελάχιστο όριο-για την παροχή εκπαιδευτικής αδείας σε ισοβίτη.

Επί του ερωτήματός σας, υπ' αριθ. πρωτ. ΕΠ.6/10-10-2011, με το οποίο ζητάτε να γνωμοδοτήσουμε και να ερμηνεύσουμε την παράγραφο 34 του άρθρου 37 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Γενικών Καταστημάτων Κράτησης τύπου Α' και Β' (Αριθ. Αποφ. 58819/7-4-2003, ΦΕΚ Β' Αρ. Φ.463/17-4-2003), και συγκεκριμένα αν παρέχεται το δικαίωμα στον Προϊστάμενο Διεύθυνσης ενός Καταστήματος Κράτησης να μεταβιβάσει το καθήκον του από τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 37, του πιο

πάνω Κανονισμού « να επιθεωρεί τακτικά το κατάστημα κράτησης και ελέγχει όλες τις υπηρεσίες», σε υπάλληλο (όχι σε Τμηματάρχη ή νόμιμο αναπληρωτή) του φυλακτικού προσωπικού, άτομο που επιλέγει και θεωρεί κατάλληλο για το συγκεκριμένο καθήκον, η γνώμη μας είναι η εξής:

Στη διάταξη του άρθρου 37 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Γενικών Καταστημάτων Κράτησης προβλέπεται ότι: « ο Διευθυντής προϊστάται όλων των υπηρεσιών του Καταστήματος Κράτησης, είναι υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία τους και ασκεί καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου κατά το άρθρο 34 Κ.Π.Δ. για τις αξιόποινες πράξεις που τελούνται στο χώρο του καταστήματος. Ειδικότερα ο Διευθυντής:

Ακολουθεί η αναλυτική παράθεση των καθηκόντων του Διευθυντή περιγραφόμενη στις παραγράφους 1 έως και 34.

Από την διάταξη της παραγράφου 34 του άρθρου 37 του ανωτέρω Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας η οποία έχει ως εξής: « Μπορεί να μεταβιβάζει ορισμένα από τα καθήκοντά του στους νόμιμους αναπληρωτές, Τμηματάρχες και λοιπούς υπαλλήλους εκδίδοντας προς τούτο σχετικές ημερήσιες διαταγές», σε συνδυασμό με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 37 του ίδιου Κανονισμού, που ορίζει ότι « Επιθεωρεί το Κατάστημα Κράτησης και ελέγχει όλες τις υπηρεσίες», προκύπτει ότι ο Διευθυντής προϊστάται όλων των υπηρεσιών του Καταστήματος Κράτησης και έχει όλες τις αρμοδιότητες και εξουσίες που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 37 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Καταστήματος του οποίου είναι Διευθυντής. Ο ίδιος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Καταστήματος

Κράτησης, προβλέπει κατά τρόπο λίαν αναλυτικό τις αρμοδιότητες ενός εκάστου υπαλλήλου του Καταστήματος Κράτησης, ορίζοντας ειδικότερα τα τμήματα διοίκησης του Καταστήματος Κράτησης και τους προϊσταμένους αυτών, περιορίζοντας έτσι τον κάθε υπάλληλο του Καταστήματος Κράτησης στα καθήκοντα που διαγράφει γι' αυτόν ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Καταστήματος. Καθίσταται λοιπόν σαφές ότι ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Καταστήματος Κράτησης καθιερώνει μίαν ιεραρχία με κορυφαίο τον Διευθυντή του Καταστήματος Κράτησης, στον οποίο δίνει την εξουσία (Διευθυντικό δικαίωμα) να « επιθεωρεί τακτικά το Κατάστημα Κράτησης και ελέγχει όλες τις υπηρεσίες» του Καταστήματος Κράτησης. Αν δε για οποιονδήποτε υπηρεσιακό λόγο, λ.χ. υπερβολικός φόρτος εργασίας, ήθελε κρίνει αυτός ότι την εξουσία του αυτή δεν μπορεί να την ασκήσει, θα πρέπει να την μεταβιβάσει μερικώς ή ολικώς στους νόμιμους αναπληρωτές, Τμηματάρχες και λοιπούς υπαλλήλους, εκδίδοντας προς τούτο σχετικές ημερήσιες διαταγές, με τη σειρά που αναφέρει η παράγραφος 34 του άρθρου 37 του μνημονευόμενου Κανονισμού, η οποία εν προκειμένω είναι διαδοχική και όχι συντρέχουσα.

Αντίθετη ερμηνεία που θα επέτρεπε στον Διευθυντή του Καταστήματος Κράτησης να μεταβιβάσει τις εξουσίες του από την παράγραφο 3 του άρθρου 37 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Καταστήματος Κράτησης, σε υπάλληλο, όχι σε νόμιμο αναπληρωτή του ή Τμηματάρχη, τούτων υπάρχοντων, θα οδηγούσε σε κατάργηση της προβλεπόμενης ιεραρχίας και στην αυθαιρεσία του Διευθυντού, αφού με το πρόσχημα ότι ο συγκεκριμένος

υπάλληλος θεωρείται από αυτόν κατάλληλος, θα μπορούσε να αναθέτει και στον φύλακα του Καταστήματος Κράτησης να επιθεωρεί και ελέγχει τους νόμιμους αναπληρωτές του και τους Τμηματάρχες.

Περαιτέρω επί του δευτέρου ερωτήματός σας, δια του οποίου ρωτάτε «πόσος χρόνος πρέπει να έχει εκτιθεί από κρατούμενο όταν έχει καταδικασθεί και κρατείται με ποινή δις ισόβια προκειμένου να του χορηγηθεί να κάνει χρήση εκπαιδευτικής αδείας», έχουμε την παρακάτω άποψη.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 58 παρ. 1 του Σωφρονιστικού Κώδικα (Ν. 2776/1999), « 1. Η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται για τη φοίτηση κρατουμένων σε σχολές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, εφόσον στην περιοχή φοίτησης λειτουργεί αντίστοιχο προς την κατηγορία στην οποία ανήκουν οι ενδιαφερόμενοι Κατάστημα Κράτησης. Η άδεια χορηγείται από το Συμβούλιο του άρθρου 70 παρ. 1 του παρόντος με τις προϋποθέσεις και κατά τη διαδικασία του άρθρου 55 παρ. 1 περίπτωση γ', παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος. Για μεν τους υποδίκους απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του δικαστικού οργάνου που διέταξε την προσωρινή κράτηση, για δε τους οφειλέτες και η σύμφωνη γνώμη του Προέδρου Πρωτοδικών του τόπου κράτησης. Η διάταξη του άρθρου 56 παρ. 3 του παρόντος εφαρμόζεται ανάλογα».

Εξάλλου κατά την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του ίδιου Κώδικα, « 1. Οι τακτικές άδειες χορηγούνται εφόσον: 1) Ο κατάδικος έχει εκτίσει το ένα πέμπτο της ποινής του χωρίς ευεργετικό υπολογισμό ημερών ποινής λόγω εργασίας και η κράτηση έχει διαρκέσει τουλάχιστον τρεις μήνες.

Σε περίπτωση έκτισης ποινής ισόβιας κάθειρξης, η κράτηση πρέπει να έχει διαρκέσει τουλάχιστον οκτώ έτη. Αν στον κατάδικο έχουν επιβληθεί περισσότερες ποινές κατά της ελευθερίας και δεν έχει γίνει προσμέτρησή τους σε μία συνολική ποινή κατά το άρθρο 94 Ποινικού Κώδικα, για τον υπολογισμό της ποινής που έχει εκτιθεί κατά την έννοια της παρούσας διάταξης, λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των επί μέρους ποινών.....»

Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων σαφώς προκύπτει ότι προκειμένου να τύχει εκπαιδευτικής αδείας ο κρατούμενος που έχει καταδικασθεί και κρατείται με ποινή δις ισόβια, θα πρέπει να έχει διαρκέσει η κράτησή του τουλάχιστον οκτώ έτη, αφού δεν υπάρχει ειδικότερη πρόβλεψη χορήγησης εκπαιδευτικής αδείας για εκτιόμενες ποινές ισοβίου καθειρξεως πέραν της μίας. Η αναφορά δε στην πιο πάνω διάταξη, «.....Αν στον κατάδικο έχουν επιβληθεί περισσότερες ποινές κατά της ελευθερίας και δεν έχει γίνει προσμέτρησή τους σε μία συνολική ποινή κατά το άρθρο 94 Ποινικού Κώδικα, για τον υπολογισμό της ποινής που έχει εκτιθεί κατά την έννοια της παρούσας διάταξης, λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των επί μέρους ποινών.....», έχει εφαρμογή μόνον όταν ο κατάδικος εκτίει πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Νικόλαος Μαύρος

B.M.